

Mgr. Sylvie Kroupová: Řeč hudby. Claudio Monteverdi jako průkopník moderní práce s textem

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce Mgr. Sylvie Kroupové se zabývá velmi zajímavým a v české muzikologické literatuře dosud detailněji nezpracovaným tématem, a sice novátorským vztahem Claudia Monteverdiho, skladatele stojícího na přelomu epoch pozdní renesance a raného baroka, ke zhudebňovanému textu. Jedná se navíc o téma velmi náročné, které předpokládá velmi dobrou orientaci autora v kompozičních technikách obou zmíněných slohů, v dobové interpretační praxi a také alespoň základní jazykovou vybavenost (v tomto případě jde hlavně o latinu a italštinu, ale i francouzštinu a angličtinu). Autorka sama v Úvodu přiznává, že si téma zvolila proto, že má dlouhodobou zkušenost s touto hudbou z pozice interpreta. (Mohla ovšem upřesnit, v kterých souborech.)

Hned na počátku je třeba zdůraznit, že se Mgr. Kroupová s diplomovým úkolem vyrovnala se ctí. Dříve než přistoupila k charakteristice Monteverdiho jako skladatele a především jako „průkopníka moderní práce s textem“, vytvořila si velmi hodnotné předpolí tím, že zdařile analyzovala způsob práce s textem na několika reprezentativních dílech pozdně renesančních skladatelů (Palestrina, Gesualdo da Venosa, Josquin des Prez, de Morales, Luis de Victoria, Janequin, di Lasso, Farmer).

Osobnost Monteverdiho, která tvoří centrum práce, je podána monografickým způsobem, nejprve je stručně vylíčena jeho životní pouť, popsáno jeho dílo (se zaměřením na tvorbu světskou) a charakterizován jeho způsob práce s textem. V tomto momentě bych chtěl zdůraznit, že není podán ve své výsledné podobě, ale evolučně, v procesu postupného zrání. Celkově lze konstatovat, že autorka prokázala hlubokou zasvěcenost do zkoumané tematiky a došla podle mého názoru k zajímavým obecně platným zjištěním.

Přestože mé hodnocení práce je převážně kladné, mám několik kritických připomínek, které se týkají většinou jednotlivostí a v zásadě nesnižují hodnotu práce:

- Seznam literatury je sice bohatý, jsou zde i díla cizojazyčná, ale postrádám v ní jednak nějakou zásadní zahraniční monografii o Monteverdim, jednak nějakou teoretickou práci zabývající se osovým problémem diplomové práce, tj. vztahem slova a hudby. Existují takové práce?

- Není nutné v poznámkách pod čarou dokládat zdroj každého údaje, zvláště je-li všeobecně známý. Nutné je to u doslovných citací (ty zde téměř nejsou), nebo u nějaké originální, příp. kontroverzní myšlenky (např. s. 23, 2. odst. a mnoho jiných).
- V odborné práci je při popisu minulých dějů vhodnější používat minulý čas, nikoli tzv. historický prézens. Ten je běžnější v beletrii či u textů popularizačních. Zvláště nevhodné je oba časy bezprostředně za sebou střídat (např. s. 22, 2. odst.).
- K afektové teorii: je výstižně popsána ve vztahu k době, v níž vznikla, ale chybí současný pohled na ni (s. 22).
- Lze u Gesualda da Venosa hovořit skutečně o atonalitě (s. 25)?
- Jaký je vztah pojmů modalita a diatonika? V práci jsou postaveny jakoby do protikladu (s. 32).

Obecně je nutné pochválit práci po jazykové stránce, autorka se vyjadřuje plynule, věcně přesně a přitom je její jazyk čtivý a srozumitelný. Několik gramatických a pravopisných chyb přičítám spíše nepozornosti než jazykové neznalosti, např. „opera, jenž...“ (s. 59); „figury postupně stoupají, aby dovedli melodii k vrcholu“ (s. 62); 2. pád jména Proserpina je Proserpini? (s. 71); „skladatelé (...) oživily“ (s. 84). Jak skloňujeme jméno „Palestrina“ a oproti tomu „Giovanni Pierluigi da Palestrina“ (např. s. 17)?

Závěr: Práci považuji za velmi zdařilou, **doporučuji ji k obhajobě**. Podle mého názoru by jí bylo možné vzhledem k náročnosti tématu a jeho mimořádně zdařilému zpracování uznat po drobných opravách jako práci rigorózní.

V Praze 25. 7. 2013

Prof. PhDr. Stanislav Pecháček, Ph.D.